

Література

1. Економічна енциклопедія: У 3-х т. Т. 2 / Редкол.: С. В. Мочерний (відп. ред.) та ін. — К.: Видавничий центр «Академія», 2000. — 864 с.
2. Райзберг Б. А., Лозовский Л., Стародубцева Е. Б. Современный экономический словарь: Наукове видання. — М.: Инфра-М, 1996. — 496 с.
3. Большой экономический словарь / Под ред. А. Н. Азрилияна. — 6-е изд., доп. — М.: Институт новой экономики, 2004. — 1376 с.
4. Носова С. С., Талахидзе А. А. Экономика: Энциклопедический словарь. — М.: Гелиос АРВ, 2003. — 512 с.
5. Енциклопедія Бізнесмена, Економіста, Менеджера / за ред. Романа Дяківа. — К.: Міжнародна Економічна Фундація, 2002. — 703 с.
6. Словарь по экономике Collins / Пер. с англ. под ред. П.А. Ватника. — СПб.: Экономическая школа, 2004. — 752 с.
7. Jemric I., Vujcic B. (2002) Efficiency of Banks in Croatia: a DEA Approach, Working Papers, Croatian National Bank, W-7, February.
8. Grigorian D., Manole V. (2002) Determinants of Commercial Banks in Transition: An Application of Data Envelope Analysis, World Bank Policy Research Working Paper No. 2850, June.

Статтю подано до редакції 20.04.12 р.

УДК 303.72:336.711

*М. С. Амбарчян, аспірант
кафедри обліку в кредитних і бюджетних
установах та економічного аналізу,
ДВНЗ «Київський національний економічний
університет імені Вадима Гетьмана»*

ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДІВ ПОРІВНЯЛЬНОЇ КОМПЛЕКСНОЇ ОЦІНКИ ДЛЯ ВИЗНАЧЕННЯ РІВНЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ БАНКУ

АНОТАЦІЯ. У статті подано основні методи порівняльної комплексної оцінки фінансового стану банків, на основі яких розраховано рівень інвестиційної привабливості низки банків. Автором визначено практичне значення даних розрахунків для прийняття рішень потенційними інвесторами.

КЛЮЧОВІ СЛОВА: інвестиційна привабливість, методи порівняльної комплексної оцінки,

АННОТАЦИЯ. В статье представлены основные методы сравнительной комплексной оценки финансового состояния банков, на основе которых рассчитан уровень инвестиционной привлекательности ряда банков. Автором определено практическое значение данных расчетов для принятия решений потенциальными инвесторами.

КЛЮЧЕВЫЕ СЛОВА: инвестиционная привлекательность, методы сравнительной комплексной оценки, коэффициенты финансового состояния, кластерный метод.

ANNOTATION. The basic methods of comparative complex estimation of financial position of banks are given in the article. On the basis of the estimation the level of investment attractiveness of a few banks is calculated. The author defined the practical importance of these calculations during a process of making decisions by potential investors.

KEY WORDS: investment attractiveness, methods of comparative complex estimation, indexes of financial position, clustering.

Постановка проблеми. У банківській сфері України в останнє п'ятиріччя спостерігається тенденція до укрупнення банківських груп. Унаслідок цього виникає потреба оцінки рівня інвестиційної привабливості банків для прийняття потенційними інвесторами рішень щодо придбання пакету акцій певного банку. Саме методи порівняльної комплексної оцінки дозволяють сформувавши рейтинг банків, на основі якого інвестори можуть приймати рішення щодо найоптимальнішого варіанту інвестування.

Аналіз останніх джерел. Суть методів порівняльної комплексної оцінки господарської діяльності підприємств описані в монографіях і статтях українських і закордонних учених, серед яких Г. І. Купалова, М. І. Лагун, С. О. Ішук, Т. М. Бойчак, О. С. Чигиринська, Т. М. Власик, Г. І. Андрєєва, М. І. Баканов, А. Д. Шеремет. Ученими були розроблені теоретичні основи розрахунків за цими методами, виявлені недоліки і переваги кожного з них. Оскільки в процесі прийняття інвестиційних рішень важливим є використання найдостовірніших методів аналізу, завданням цієї статті є практична перевірка можливості використання методів порівняльної комплексної оцінки для формування рейтингу інвестиційної привабливості банків на основі їхніх показників фінансового стану.

Виклад основного матеріалу дослідження. Методи порівняльного комплексного аналізу — це методи економіко-математичного моделювання, що застосовуються для приведення різнопланових показників в єдину стандартну форму. В економічному аналізі використовується дві групи методів комплексної оцінки: детерміновані та стохастичні. До детермінованих методів належать такі: метод суми місць, метод суми балів, метод коефіцієнтів, метод геометричної середньої, метод відстаней, таксономічний метод. До стохастичних методів належать методи: дисперсійного аналізу, кореляційного аналізу, регресійного аналізу, кластерний [1, с. 428].

На основі деяких із зазначених методів можна здійснити розрахунок рівня інвестиційної привабливості банків. Для здійснення обчислень були використані дані 10 банків, які не мають у структурі активів іноземних інвестицій, тому потенційно можуть стати об'єктами інвестування (табл. 1) [2]. Специфіка методів порівняльної комплексної оцінки передбачає використання однонаправлених показників при розрахунках (наприклад, неможливо одночасно використовувати показник рівня витратності, зростання якого призводить до зниження фінансового результату, і показник рівня чистої процентної маржі, зростання якого призводить до збільшення фінансового результату). При здійсненні аналізу рівня інвестиційної привабливості банку доцільно використовувати весь спектр показників фінансового стану, але для більшої наочності обчислень були обрані три показники [3]:

1) коефіцієнт надійності (група показників фінансової стійкості):

$$K_H = \frac{\text{Капітал}}{\text{Залучені кошти}};$$

2) коефіцієнт миттєвої ліквідності (група показників ліквідності):

$$K_{ML} = \frac{\text{Кор. рах.} + \text{Каса}}{\text{Депозити}};$$

3) чиста процентна маржа (група показників рентабельності):

$$\text{ЧПМ} = \frac{\% \text{доходи} - \% \text{витрати}}{\text{Активи}}.$$

Таблиця 1

**ДАНІ, НЕОБХІДНІ ДЛЯ РОЗРАХУНКУ
ПОКАЗНИКІВ ФІНАНСОВОГО СТАНУ**

Назва банку	Значення статті, млн грн							
	Капітал	Залучені кошти	Кор. рахунок	Каса	Депозити	% доходи	% витрати	Активи
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>	<i>8</i>	<i>9</i>
Діамант	268,1	1824,5	49,6	101,2	1519,7	277,9	180,9	2131,6
Київська Русь	283,0	4317,3	102,4	155,4	3 503,3	556,3	501,9	4939,6
Кредит Дніпро	101,1	901,3	56,8	158,3	663,4	82,5	67,3	1086,9
Львів	118,8	526,0	35,2	17,7	512,0	85,4	68,2	745,7
Мегабанк	636,7	2353,3	43,6	82,5	1806,5	362,2	270,0	3509,1
Оксі банк	90,6	176,5	20,3	11,6	148,4	37,6	15,6	268,0
Ошадбанк	16 626,3	40 280,0	2867,5	2588,2	24 420,6	7680,1	3513,4	59 019,1
Полтава-банк	212,0	831,2	103,6	32,4	781,2	146,1	113,0	1079,3
Фінансова ініціатива	1906,6	4568,4	417,1	199,2	855,1	847,4	453,3	6501,9
Фортуна-банк	345,6	1202,0	12,7	34,3	728,4	204,3	114,0	1592,1

Метод суми місць (табл. 2). Для отримання результату необхідно розрахувати суму добутоків кожного з показників фінансового стану і відповідного йому коефіцієнта значущості показника. Коефіцієнт значущості для кожного показника визначається на основі експертної оцінки. Відповідно, чим більшим буде значення цієї суми, тим вищою буде позиція банку в рейтингу інвестиційної привабливості [3, с. 389].

Таблиця 2

РОЗРАХУНОК РІВНЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ
ЗА МЕТОДОМ СУМИ МІСЦЬ

Назва банку	Показники, %			Сума показників	Місце
	коефіцієнт надійності	коефіцієнт миттєвої ліквідності	чиста процентна маржа		
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	$5 = 2 * 0,1 + 3 * 0,6 + 4 * 0,3$	<i>6</i>
<i>Коефіцієнт значущості показника</i>	<i>0,1</i>	<i>0,6</i>	<i>0,3</i>		
Діамант	14,70	9,93	4,55	8,79	7
Київська Русь	6,55	7,36	1,10	5,40	10
Кредит Дніпро	11,21	32,41	1,41	20,99	2
Львів	22,58	10,34	2,31	9,16	6
Мегабанк	27,06	6,98	2,63	7,68	9
Оксі банк	51,37	21,54	8,19	20,52	3
Ощадбанк	41,28	22,34	7,06	19,65	4
Полтава-банк	25,51	17,40	3,07	13,91	5
Фінансова ініціатива	41,74	72,07	6,06	49,23	1
Фортуна-банк	28,75	6,45	5,67	8,45	8

Метод суми балів (табл. 3). Для отримання результату спочатку визначається місце кожного значення в межах значень одного показника, потім сумується значення місць показників для кожного банку. Чим вищою виявиться сума місць, тим нижчим буде місце банку в рейтингу. Недоліком цього методу є можливе співпадіння позицій у рейтингу у випадку отримання однакової суми місць кількома банками [4].

Метод середньої геометричної (табл. 4). На першому етапі розраховується середнє геометричне значення для кожного з показників:

$$\text{Сер.геометр.} = \sqrt[10]{\prod_1^{10} P_{ij}}$$

де P_{ij} — значення показника.

На другому етапі визначається абсолютне відхилення значень показника від середнього геометричного значення. На третьому етапі розраховується сума відхилень. Чим більшим є значення суми відхилень, тим вищим є місце банку в рейтингу [5].

Таблиця 3

**РОЗРАХУНОК РІВНЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ
ЗА МЕТОДОМ СУМИ БАЛІВ**

Назва банку	Коефіцієнт надійності, %	Місце	Коефіцієнт миттєвої ліквідності, %	Місце	Чиста процентна маржа, %	Місце	Сума місць	Підсумкове місце
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>	$8 = 3 + 5 + 7$	<i>9</i>
Діамант	14,70	8	9,93	7	4,55	5	20	6/7
Київська Русь	6,55	10	7,36	8	1,10	10	28	10
Кредит Дніпро	11,21	9	32,41	2	1,41	9	20	6/7
Львів	22,58	7	10,34	6	2,31	8	21	8/9
Мегабанк	27,06	5	6,98	9	2,63	7	21	8/9
Оксі банк	51,37	1	21,54	4	8,19	1	6	1/2
Ощадбанк	41,28	3	22,34	3	7,06	2	8	3
Полтава-банк	25,51	6	17,40	5	3,07	6	17	4
Фінансова ініціатива	41,74	2	72,07	1	6,06	3	6	1/2
Фортуна-банк	28,75	4	6,45	10	5,67	4	18	5

Таблиця 4

**РОЗРАХУНОК РІВНЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ
ЗА МЕТОДОМ СЕРЕДНЬОЇ ГЕОМЕТРИЧНОЇ**

Назва банку	Коефіцієнт надійності, %	Абсолютне відхилення	Коефіцієнт миттєвої ліквідності, %	Абсолютне відхилення	Чиста процентна маржа, %	Абсолютне відхилення	Сума відхилень	Місце
1	2	3	4	5	6	7	8 = 3 + 5 + 7	9
<i>Середнє значення</i>	23,08		15,22		3,48			
Діамант	14,70	-8,38	9,93	-5,29	4,55	1,07	-12,60	9
Київська Русь	6,55	-16,52	7,36	-7,86	1,10	-2,38	-26,76	10
Кредит Дніпро	11,21	-11,86	32,41	17,19	1,41	-2,07	3,26	5
Львів	22,58	-0,50	10,34	-4,87	2,31	-1,17	-6,54	8
Мегабанк	27,06	3,98	6,98	-8,24	2,63	-0,86	-5,12	7
Оксі банк	51,37	28,29	21,54	6,33	8,19	4,71	39,33	2
Ощадбанк	41,28	18,20	22,34	7,13	7,06	3,58	28,91	3
Полтава-банк	25,51	2,43	17,40	2,19	3,07	-0,41	4,21	4
Фінансова ініціатива	41,74	18,66	72,07	56,85	6,06	2,58	78,09	1
Фортуна-банк	28,75	5,68	6,45	-8,77	5,67	2,19	-0,90	6

Метод відстаней (табл. 4). На першому етапі розрахунків обирається банк, показники фінансового стану якого визнаються за еталонні (ним може бути банк, який стане материнським по відношенню до банку, у який будуть здійснені інвестиції). На другому етапі визначається частка кожного із значень показника від еталонного значення показника. На третьому етапі здійснюється розрахунок загального показника банку на основі формули евклідової відстані:

$$EB = \sqrt{\sum_1^3 (1 - x_{ij})^2},$$

де x_{ij} — значення частки показника від еталонного значення.

Чим більшим є значення показника евклідової відстані, тим нижчим є місце банку в рейтингу [3, с. 392].

Таблиця 5

**РОЗРАХУНОК РІВНЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ
ЗА МЕТОДОМ ВІДСТАНЕЙ**

Назва банку	Коефіцієнт надійності, %	Частка від еталонного значення	Коефіцієнт миттєвої ліквідності, %	Частка від еталонного значення	Чиста процентна маржа, %	Частка від еталонного значення	Оцінка за формулою евклідової відстані	Місце
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Еталонне значення	60,00		85,00		15,00			
Діамант	14,70	0,24	9,93	0,12	4,55	0,30	1,355	7
Київська Русь	6,55	0,11	7,36	0,09	1,10	0,07	1,577	10
Кредит Дніпро	11,21	0,19	32,41	0,38	1,41	0,09	1,366	8
Львів	22,58	0,38	10,34	0,12	2,31	0,15	1,370	9
Мегабанк	27,06	0,45	6,98	0,08	2,63	0,18	1,351	6
Оксі банк	51,37	0,86	21,54	0,25	8,19	0,55	0,886	2
Ощадбанк	41,28	0,69	22,34	0,26	7,06	0,47	0,960	3
Полтава-банк	25,51	0,43	17,40	0,20	3,07	0,20	1,263	5
Фінансова ініціатива	41,74	0,70	72,07	0,85	6,06	0,40	0,686	1
Фортуна-банк	28,75	0,48	6,45	0,08	5,67	0,38	1,230	4

Підсумувавши результати визначення рейтингу банків за чотирма детермінованими методами, визначимо кінцевий рейтинг кожного з банків (табл. 6). Як видно з таблиці, найбільші відмінності в отриманих місцях у рейтингу, залежно від застосованого методу оцінки мають банки Кредит Дніпро, Мегабанк, Фортуна-банк. Беззаперечні результати мають 2 банки: перше місце належить банку Фінансова ініціатива, десяте місце — банку Київська Русь.

Стохастичні методи комплексної оцінки господарської діяльності дозволяють виявити ступінь взаємодії ряду об'єктів або показників. Для оцінки рівня взаємодії зазначеної групи банків буде

використано кластерний метод, який полягає у поділі заданої вибірки об'єктів на групи (кластери) таким чином, що об'єкти, які входять до одного кластеру, є близькими між собою за певними ознаками.

Таблиця 6

ПІДСУМКОВІ МІСЦЯ БАНКІВ У РЕЙТИНГУ

Назва банку	Місце за кожною з методик				Сума місць	Підсумкове місце
	метод суми	метод суми балів	метод середньої геометричної	метод відстаней		
<i>1</i>	2	3	4	5	6	7
Діамант	7	6/7	9	7	29,5	7
Київська Русь	10	10	10	10	40	10
Кредит Дніпро	2	6/7	5	8	21,5	5
Львів	6	8/9	8	9	31,5	9
Мегабанк	9	8/9	7	6	30,5	8
Оксі банк	3	1/2	2	2	8,5	2
Ощадбанк	4	3	3	3	13	3
Полтава-банк	5	4	4	5	18	4
Фінансова ініціатива	1	1/2	1	1	4,5	1
Фортуна-банк	8	5	6	4	23	6

На першому етапі розрахунків визначається максимальне значення кожного з коефіцієнтів у групі і обчислюється частка кожного із значень коефіцієнта від максимального значення (табл. 7).

На другому етапі розрахунків обчислюється умовна відстань між об'єктами групи, яка відображує ступінь однорідності банків за групою з трьох ознак. Для цього застосуємо один з варіантів вимірювання відстаней — формулу Манхеттенської відстані (табл. 8):

$$\text{Відстань} = \sum_1^3 |x_{ij} - y_{ij}|,$$

де x_{ij} , y_{ij} — значення часток від максимального значення показника для двох банків, між якими необхідно виміряти відстань [6, с. 493].

Таблиця 7

ЧАСТКИ КОЕФІЦІЄНТІВ ВІД МАКСИМАЛЬНОГО ЗНАЧЕННЯ

Назва банку	Коефіцієнт надійності, %	Частка від максимального значення	Коефіцієнт миттєвої ліквідності, %	Частка від максимального значення	Чиста процентна маржа, %	Частка від максимального значення
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>
Максимальне значення	51,37		72,07		8,19	
Діамант	14,70	0,29	9,93	0,14	4,55	0,56
Київська Русь	6,55	0,13	7,36	0,10	1,10	0,13
Кредит Дніпро	11,21	0,22	32,41	0,45	1,41	0,17
Львів	22,58	0,44	10,34	0,14	2,31	0,28
Мегабанк	27,06	0,53	6,98	0,10	2,63	0,32
Оксі банк	51,37	1,00	21,54	0,30	8,19	1,00
Ощадбанк	41,28	0,80	22,34	0,31	7,06	0,86
Полтава-банк	25,51	0,50	17,40	0,24	3,07	0,37
Фінансова ініціатива	41,74	0,81	72,07	1,00	6,06	0,74
Фортуна-банк	28,75	0,56	6,45	0,09	5,67	0,69

Наприклад, умовна відстань між банками Кредит Дніпро і Мегабанк становить: $|0,22 - 0,53| + |0,45 - 0,10| + |0,17 - 0,32| = 0,81$.

На третьому етапі розрахунків визначаються кластери банків. Для цього можна скористатися методом найменшої відстані, за яким для кожного банку визначається парний банк, умовна відстань до якого є найменшою. На основі табл. 8 визначимо зазначені пари: Діамант — Львів: 0,43; Київська Русь — Кредит Дніпро: 0,48; Львів — Мегабанк: 0,17; Оксі банк — Полтава-банк: 0,19; Ощадбанк — Оксі банк: 0,35; Фінансова ініціатива — Ощадбанк: 0,82; Фортуна-банк — Мегабанк: 0,41. Для визначення рейтингу кластерів необхідно підсумувати відстані пар у середині кожного кластеру. Чим більшою є сума відстаней, тим вищим є місце кластеру в рейтингу [7].

Для формування першого кластеру оберемо пару з найменшою відстанню (Львів — Мегабанк). Для кожного банку з ці-

єї пари відшукаємо нову пару (для банку Львів — це Діамант — Львів; для банку Мегабанк — це Фортуна-банк — Мегабанк). Для банків Діамант і Фортуна-банк нові пари відсутні. Отже, перший кластер включає такі банки: Львів, Мегабанк, Діамант, Фортуна-банк. Сума відстаней: $0,17 + 0,43 + 0,41 = 1,01$. Основою наступного кластеру є пара Оксі банк — Полтава-банк. Для Полтава-банк нова пара відсутня, для Оксі банк — це Ощадбанк — Оксі банк. Для Ощадбанка нова пара — це Фінансова ініціатива — Ощадбанк. Отже, другий кластер включає: Оксі банк, Полтава-банк, Ощадбанк, Фінансова ініціатива. Сума відстаней: $0,19 + 0,35 + 0,82 = 1,36$. Останній кластер включає банки Київська Русь і Кредит Дніпро. Сума відстаней: 0,48.

Таблиця 8

ВІДСТАНЬ МІЖ ОБ'ЄКТАМИ ГРУПИ

Назва банку	Діамант	Київська Русь	Кредит Дніпро	Львів	Мегабанк	Оксі банк	Ощадбанк	Полтава-банк	Фінансова ініціатива	Фортуна-банк
Діамант	0,00	0,62	0,76	0,43	0,52	1,32	1,00	0,49	1,57	0,46
Київська Русь	0,62	0,00	0,48	0,50	0,58	1,93	1,61	0,75	2,19	1,00
Кредит Дніпро	0,76	0,48	0,00	0,64	0,81	1,76	1,42	0,69	1,71	1,22
Львів	0,43	0,50	0,64	0,00	0,17	1,43	1,11	0,25	1,69	0,58
Мегабанк	0,52	0,58	0,81	0,17	0,00	1,35	1,03	0,23	1,61	0,41
Оксі банк	1,32	1,93	1,76	1,43	1,35	0,00	0,35	0,19	1,15	0,96
Ощадбанк	1,00	1,61	1,42	1,11	1,03	0,35	0,00	0,86	0,82	0,63
Полтава-банк	0,49	0,75	0,69	0,25	0,23	0,19	0,86	0,00	1,44	0,53
Фінансова ініціатива	1,57	2,19	1,71	1,69	1,61	1,15	0,82	1,44	0,00	1,21
Фортуна-банк	0,46	1,00	1,22	0,58	0,41	0,96	0,63	0,53	1,21	0,00

Отже, рейтинг банків за рівнем фінансового стану можна подати таким чином (банки всередині кластеру розміщені в довіль-

ному порядку): I кластер: Оксі банк, Полтава-банк, Ощадбанк, Фінансова ініціатива; II кластер: Львів, Мегабанк, Діамант, Фортуна-банк; III кластер: Київська Русь, Кредит Дніпро.

Висновки з проведеного дослідження. Методи порівняльної комплексної оцінки господарської діяльності дозволяють побудувати рейтинг інвестиційної привабливості банків на основі групи різнопланових показників. Проте, зазначені методи мають низку особливостей застосування: всі показники з групи показників, обраної як основа для розрахунків, мають бути однонаправленими (сприяти або зростанню фінансового результату, або скороченню); метод суми передбачає попередню оцінку значущості показників в групі експертом; при використанні методу суми балів можливе отримання однакового місця для кількох банків; метод відстаней потребує попереднього визначення банку, чий показники є найкращими в галузі. Порівняння результатів детермінованих методів дає можливість виявити, що найближчим до підсумкового рейтингу банків за всіма методами є рейтинг, отриманий методом суми балів. Кластерний метод дозволяє сформувати рейтинг груп банків за певними ознаками, який може бути використаний на рівні з групуванням банків за методикою НБУ. Методи порівняльної комплексної оцінки можуть бути застосовані для визначення ефективності діяльності дочірніх та асоційованих банків всередині банківської групи. В такому випадку як еталонний може бути обраний материнський банк.

Література

1. *Купалова Г. І.* Теорія економічного аналізу : навч. посібн. / Г. І. Купалова. — К. : Знання, 2008. — 639 с.
2. Основні показники діяльності банків України на 1 лютого 2011 р. [Текст] // Вісник НБУ. — 2011. — № 3 (181). — С. 11—12.
3. *Долінський Л. Б.* Оцінка надійності підприємств [Текст] / Л. Б. Долінський, Д. П. Сашук // Фінанси України. — 2008. — № 1. — С. 108—117.
4. *Шеремет А. Д.* Комплексный анализ хозяйственной деятельности: Учебник / А. Д. Шеремет. — М.: ИНФРА-М, 2006. — 415 с.
5. *Русак Н. А.* Финансовый анализ субъекта хозяйствования: Справоч. пособие / [Електронний ресурс] / Н. А. Русак. — Режим доступу: edu.dvghups.ru/METDOC/EKMEN/METHOD/PRAKTIKUM/TUMALI/2.htm
6. *Толтегина О. А.* Экономический анализ: учебный курс / [Електронний ресурс]. — Режим доступу: www.e-college.ru/xbook137/index.html.

7. *Савицкая Г. В.* Анализ хозяйственной деятельности предприятия: Учебник / Г. В. Савицкая. — М.: ИНФРА-М, 2007. — 512 с.

8. *Мушкало І. М.* Сучасні методи аналізу конкурентноспроможності підприємств / [Електронний ресурс] / І. М. Мушкало // Наукові праці НУХТ. — 2011. — № 39. — Режим доступу: www.nuft.kiev.ua/upload/file/Nauka/Naukovi_vidannya/NP-34.pdf.

Статтю подано до редакції 21.03.12 р.

УДК 336.531.1:61

*Н. В. Просяник, аспірантка
кафедри макроекономіки та державного управління,
ДВНЗ «Київський національний
економічний університет імені Вадима Гетьмана»*

УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ВИДАТКАМИ НА ОХОРОНУ ЗДОРОВ'Я В МІСТІ КИЄВІ

Досліджено ефективність використання коштів, спрямованих на забезпечення функціонування та розвиток галузі охорони здоров'я в місті Києві. Автором розроблено пропозиції щодо якісних змін в управлінні фінансовими ресурсами у медичній галузі та визначено фактори, що негативно впливають на їх використання.

КЛЮЧОВІ СЛОВА: місто, міське господарство, видатки, охорона здоров'я, фінансування медицини.

В статье исследовано эффективность использования средств, направленных на обеспечение функционирования и развитие отрасли здравоохранения в городе Киеве. Автором разработаны предложения относительно качественных изменений в управлении финансовыми ресурсами в медицинской отрасли и определенно факторы, негативно влияющие на их использование.

КЛЮЧЕВЫЕ СЛОВА: город, городское хозяйство, расходы, охрана здоровья, финансирование медицины.

This article explores the effectiveness of funds allocated for the operation and development of health care in Kiev. The author has developed proposals for qualitative changes in the management of financial resources in the medical sphere and the factors that negatively influence on their use.

KEY WORDS: city, urban economy, expenditures, health care, health care financing.